

ΕΙΣΗΓΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο σχέδιο νόμου «Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση - Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ-ΑΕ)».

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

1. Με το σχέδιο νόμου «Ελληνική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση - Ανώνυμη Εταιρεία», η Κυβέρνηση επιδιώκει να αντιμετωπίσει με θεσμικό τρόπο το πρόβλημα της Ραδιοτηλεόρασης.

Μετά τη μεταπολίτευση, το πρόβλημα αυτό διατηρεί μια μόνιμη επικαιρότητα και βρίσκεται στο επίκεντρο της δημόσιας ζωής της χώρας. Ταυτόχρονα, γίνεται πλατύτερα κατανοητή η ρευστότητα του θεσμικού πλαισίου που ισχύει, γεγονός που δημιουργεί δυσλειτουργίες σε οργανωτικό - τεχνικό επίπεδο και αρνητικές, τελικά, επιπτώσεις στην ποιότητα των προγραμμάτων. Κυρίως, όμως, δε διασφαλίζονται αποτελεσματικά, ούτε οι συνταγματικά κατοχυρωμένες αρχές λειτουργίας της ραδιοτηλεόρασης, ούτε η συνταγματικά διασφαλισμένη αποστολή της στην πολιτική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας μας.

Μέχρι το 1974 το θεσμικό πλαίσιο της ελληνικής ραδιοφωνίας και τηλεόρασης επέτρεπε τη λειτουργία της έξω από τον πολιτικό - κοινοβουλευτικό και κοινωνικό έλεγχο. Μπορεί κανείς να ισχυρισθεί ότι, μελετώντας την εξέλιξη και το περιεχόμενο του θεσμικού πλαισίου της ραδιοτηλεόρασης, της τελευταίας πενήτηχονταετίας, βρίσκεται στη θέση να αναγνωρίσει την ποιότητα και το βάθος των ατομικών ελευθεριών του Έλληνα πολίτη, τη νησιότητα του δημοκρατικού κοινοβουλευτικού συστήματος της χώρας μας.

Σημαντικοί σταθμοί αυτής της πορείας ανάπτυξης της ραδιοφωνίας και τηλεόρασης στη χώρα μας είναι:

- ο α.ν. 95/1936 που τροποποιήθηκε επανειλημμένα και με τον οποίο το καθεστώς της 4ης Αυγούστου συνέστησε την «υπηρεσία ραδιοφωνικών εκπομπών» που τελικά διαμορφώθηκε σε νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου. Η υπηρεσία αυτή δε δίστασε να προχωρήσει σε συναφή συμβάσεων με ξένες Εταιρείες που ουσιαστικά αλλοτρίωναν τη λειτουργία της. Τις συμβάσεις αυτές που κυρώθηκαν λίγο πριν και λίγο μετά την έναρξη της γερμανικής κατοχής, το ελεύθερο ελληνικό κράτος ακύρωσε γιατί ρητά τις θεώρησε ότι επιβλήθηκαν από τον εχθρό.

- Με τη συντακτική πράξη 54/1945 οργανώθηκε το Εθνικό Ίδρυμα Ραδιοφωνίας (Ε.Ι.Ρ.) ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, χωρίς εγγυήσεις αυτοδιοίκησης και χωρίς ρήτρες διασφαλιστικές του ελεύθερου δημοκρατικού διαλόγου και της αποστολής και προσφοράς του στη δημοκρατική ζωή του τόπου και την κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

- Ακολουθεί το νομικό καθεστώς της Ε.Ι.Ρ.Τ. (ν. 2312/1953, όπως τροποποιήθηκε, κυρίως, με το ν. 3188/1955 και το ν.δ. 3778/1957) το οποίο επέβαλε τριπλό ασφυκτικό κρατικό έλεγχο:

α) τεχνικό από το Υπουργείο Συγκοινωνιών

β) οικονομικό, από το Υπουργείο Οικονομικών και Προεδρίας και

γ) γενικό, που έφθανε στην απεριόριστη προληπτική λογοκρισία. Το άρθρο 5 παρ. 2 του ν.δ. 3778/1957 όριζε ότι: «Ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης δύναται να ζητήσει όπως τα προγράμματα εκπομπών και τα σχετικά κείμενα πάντων των σταθμών υποβάλλονται αυτώ προς έγκρισιν».

- Αυτό το θεσμικό πλαίσιο δε φαίνεται ότι ενόχλησε ιδιαίτερα τη δικτατορία. Γι' αυτό και, ελάχιστα το έθιξε.

- Το Ε.Ι.Ρ.Τ. αναμφισβήτητα στερείτο τις εγγυήσεις της πολιτικής αμεροληψίας, υπέκειτο πάντως στον περιορισμένο, έστω, κοινοβουλευτικό έλεγχο. Όμως με το τέλος του εμφυλίου πολέμου οργανώθηκαν από το Γενικό Επιτελείο Εθνικής Άμυνας και υπό τον αποκλειστικό έλεγχό του, ραδιοφωνικοί σταθμοί που λειτουργήσαν με το σκοπό «της διαφύλαξης, διαπαιδαγώγησης, ψυχαγωγίας και εξυψώσεως εν γένει του μορφωτικού επιπέδου των ενόπλων δυνάμεων». Τέλος με το ν.δ. 722/1970 συστάθηκε στρατιωτική υπηρεσία με τον τίτλο «Υπηρεσία Ενημερώσεως Ενόπλων Δυνάμεων (Υ.Ε.Ν.Ε.Δ.)», με πρώτο - ανάμεσα στους άλλους - σκοπό «τη διενέργεια ψυχολογικών επιχειρήσεων, βάσει των εκάστοτε οδηγιών και κατευθύνσεων του Αρχηγού Ενόπλων Δυνάμεων».

- Και ο συνταγματικός νομοθέτης του 1975 με το άρθρο 15, και

ο κοινός νομοθέτης με το ν. 230/1975 έκαναν ορισμένα βήματα εκσυγχρονισμού του θεσμικού πλαισίου της ραδιοτηλεόρασης. Τα βήματα ήταν διστακτικά όσον αφορά τις εγγυήσεις των αρχών λειτουργίας της και της διασφάλισης του σκοπού και της αποστολής της.

Κυρίως ο ν. 230/1975:

α) δεν εξειδίκευε τις κατευθυντήριες συνταγματικές αρχές ούτε φυσικά θεσμοθετούσε μηχανισμούς ελέγχου τήρησης αυτών των αρχών.

β) ο εκσυγχρονισμός ήταν περιορισμένος σε σχέση με τα σύγχρονα τεχνικά, οικονομικά και επιχειρησιακά δεδομένα, σε βαθμό που να δημιουργεί εύκολα τριβές δυσλειτουργίας και περιττές διοικητικές πολώσεις ή αντιπαλοότητες.

γ) μετέθετε σε μια διετία μετά την έναρξη της ισχύος του την απάλειψη της συνταγματικής στρέβλωσης από την ύπαρξη της Υ.Ε.Ν.Ε.Δ. Η περίελευση, όμως της Υ.Ε.Ν.Ε.Δ. από το στρατιωτικό στον πολιτικό τομέα και έλεγχο, αποτελούσε πάντοτε επιταγή του ίδιου του συντάγματος που εκπληρώθηκε μόλις με το ν. 1288/1982.

Οι όποιες προσπάθειες επιχειρήθηκαν μέχρι και το 1981, - για τη χειραφέτηση των μαζικών μέσων επικοινωνίας και ενημέρωσης, - προσέχρυσαν σε συντηρητικές ιδεολογίες, σε κατεστημένες αντιλήψεις, σε οργανωμένα συμφέροντα και στην έλλειψη συγχροτημένων θέσεων για τον προορισμό τους. Τα αποτελέσματα ήταν έτσι πενιχρά ή και πολλές φορές αρνητικά. Στις δύσκολες αυτές περιόδους δεν έλειψαν ωστόσο, τάσεις προόδου και δημιουργικότητας, που προχώρησαν τα πράγματα κύρια από θεματολογία και αισθητική άποψη. Παρέμειναν όμως, δυστυχώς, οι εξαιρέσεις σε ένα καθόλου ευχάριστο κανόνα.

2. Από το τέλος του 1981, αρχίζει ένα συνειδητό άνοιγμα προς τις πνευματικές, καλλιτεχνικές και παραγωγικές δυνάμεις του τόπου, που έχουν σχέση με τη ραδιοτηλεόραση. Η αντικειμενική και πλήρης έκφραση στην ενημέρωση, καθώς και η ποιοτική αναβάθμιση του πολιτιστικού και ψυχαγωγικού προγράμματος γίνονται πρώτοι και άμεσοι στόχοι της νέας Κυβέρνησης. Τα αποτελέσματα είναι σήμερα ορατά σ' όλους τους τομείς. Το μονοπώλιο των ελάχιστων παραγωγών, που απολάμβαναν το προνόμιο της αποκλειστικής συνεργασίας με την τηλεόραση, δεν υπάρχει πλέον. Τα προγράμματα και ιδιαίτερα οι ενημερωτικές εκπομπές διακρίνονται από μια άλλη ποιότητα και περιεχόμενο. Η πολιτική και κοινωνική πολυφωνία αντικατέστησε το μονόλογο και στην καλύτερη περίπτωση τον «ουδέτερο» λόγο. Η εικόνα και το πρόγραμμα της ραδιοτηλεόρασης σαφώς δε συγκρίνεται με την, πριν το 1981, περίοδο. Σήμερα είναι πιο δημοκρατικό, πιο πολυφωνικό, πιο σύγχρονο, πιο ελκυστικό. Δεν είναι όμως, ακόμα αυτό που ανταποκρίνεται στις σύγχρονες μεγάλες ανάγκες.

Η αναζήτηση και προσδιορισμός της νέας γλώσσας, στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, - όταν μάλιστα πολύχρονες δομές και αντιλήψεις συνέθεταν μια στρεβλή ενημέρωση, μια ξεπερασμένη επιμόρφωση και μια υποβαθμισμένη ψυχαγωγία δεν ήταν και ούτε είναι μια εύκολη υπόθεση. Έτσι, τα σημαντικά βήματα - άλματα μπορούν να χαρακτηριστούν σε σχέση με το παρελθόν δεν κατάφεραν να δημιουργήσουν ένα σταθερό προηγούμενο, δημιουργήσαν όμως τις προϋποθέσεις, ώστε με τη θεσμική αναμόρφωση που προτείνουμε, στην Εθνική μας Αντιπροσωπεία, να δημιουργούμε σήμερα ένα μόνιμο άξονα αναφοράς για την οριστική και ριζική αλλαγή λειτουργίας στο καίριο εθνικό τομέα της Ραδιοτηλεόρασης.

3. Η σημερινή κατάσταση της ελληνικής ραδιοτηλεόρασης, μπορεί επιγραμματικά να περιγραφεί ως εξής:

- παραμένει γραφειοκρατική στην οργάνωση και την παραγωγή της. Η σχέση διοικητικού - τεχνικού - παραγωγικού και δημοσιογραφικού προσωπικού την καθιστούν άκρως προβληματική. Αποτέλεσμα είναι να έχουμε μια ραδιοτηλεόραση στατική και αντιπεριματική.

- ο τεχνολογικός της εξοπλισμός είναι πενιχρός και μόλις αρκεί για μια τρέχουσα και συνήθη διεκπεραίωση. Δεν επιτρέπει ανοίγματα στην ποιότητα του θεάματος, στο βαθμό που το τελευταίο εξαρτάται από τεχνικές προϋποθέσεις.

- τα εθνικά προγράμματα ραδιοφωνίας και τηλεόρασης δεν καλύπτουν ακόμα το σύνολο της επικράτειας λόγω ελλείψεων σε πομπούς και αναμεταδότες με αυτονόητες εθνικές συνέπειες.

- η εθνική παραγωγή και κατά συνέπεια, το ελληνικό πρόγραμμα παραμένει στην τηλεόραση, παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί, σε μη αποδεκτή αναλογία με το ξένο. Το γεγονός αυτό επηρεάζει αρνητικά τη διαμόρφωση της φυσιογνωμίας και το ύψος των εθνικών μας μέσων.

- οι όποιες παραγωγικές της δυνατότητες συγκεντρώνονται στην

πρωτεύουσα. Δεν καλύπτονται οι ανάγκες της περιφέρειας.

- η εξάρτηση της ραδιοτηλεόρασης από τη διαφήμιση, συνεχίζεται σε μεγάλο βαθμό. Δεν έχει εξευρεθεί ακόμη ένα ασφαλές σύστημα χρηματοδότησης των εθνικών μας δικτύων που να τους δίνει μεγαλύτερα περιθώρια ελιγμών.

- η προνομιακή έως αποκλειστική χρήση της τηλεόρασης, κατά τα τελευταία χρόνια, υποβάθμισε το ρόλο της ραδιοφωνίας, που αδικαιολόγητα θεωρήθηκε ως ξεπερασμένο μέσο, ενώ πρόκειται ασφαλώς για εξίσου σημαντικό μέσο μαζικής επικοινωνίας, διαφορετικό βέβαια από την τηλεόραση.

4. Σήμερα, μια ριζική αλλαγή, στη φυσιογνωμία και τους όρους λειτουργίας της ελληνικής ραδιοτηλεόρασης προσδιορίζεται όχι μόνο από τους εσωγενείς παράγοντες, αλλά κύρια από την παγκόσμια ανάπτυξη των μέσων μαζικής επικοινωνίας και ενημέρωσης, και την αλματώδη εξέλιξη της τεχνολογίας στους αντίστοιχους τομείς, που έχουν πάρει, στον καιρό μας, κοσμογονικές διαστάσεις. Η ανάπτυξη της ενούρματης και ιδιαίτερα της δορυφορικής τηλεόρασης δημιουργεί νέες προϋποθέσεις επέκτασης και εισβολής στους «όρους κίνησης» κάθε κοινωνίας καθώς φιλοδοξεί, με την κατάρρευση των συνόρων, να εξαρθρώσει και τα ελάχιστα όρια που διατηρούν οι εθνικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες κάθε χώρας και να επιβάλει μια παγκοσμιοότητα προτύπων, αξιών και αναθών. Ένα πανίσχυρο μέσο - θεσμός εισβάλλει στην καθημερινή μας ζωή με γιγάντια διαπλαστική δυνατότητα.

5. Στη διεθνή αυτή πραγματικότητα και πρόκληση η χώρα μας παρουσιάζει σημαντικές ιδιαιτερότητες. Ο τεχνολογικός της εξοπλισμός και ο παραγωγικός της μηχανισμός, στον τομέα των επικοινωνιών, δεν ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των καιρών ενώ τα σημερινά δεδομένα δεν εξασφαλίζουν, για το αμέσως προεχές μέλλον, σμίκρυνση της απόστασης που μας χωρίζει από τις τεχνολογικά προηγμένες χώρες. Η αλλαγή στον τομέα της Ραδιοτηλεόρασης - που αναμφισβήτητα αποτελεί κοινή αντίληψη και συνείδηση της κοινωνίας μας - συνδέεται κατά συνέπεια όχι με την αναγκαιότητα βελτίωσης μιας αναχρονιστικής, ραδιοτηλεοπτικής πραγματικότητας, αλλά με την αναγκαιότητα ύπαρξης και ανάπτυξης ενός εθνικού μέσου.

6. Βρισκόμαστε έτσι σήμερα μπροστά σε νέες συνθήκες που επιβάλλουν μια άλλη πολιτική, κάποιες νέες ριζικές θεσμικές αλλαγές, με δύο λόγια, που επιβάλλουν ένα ποσοτικό και κύρια ποιοτικό άλμα σ' όλους τους τομείς που συνθέτουν το «πρόβλημα ραδιοτηλεόρασης». Αυτές οι αλλαγές δεν αποτελούν βέβαια ένα εύκολο εγχείρημα. Ούτε εξαντλούνται σ' ένα σχέδιο νόμου. Προϋποθέτουν ένα γενικό πλαίσιο πολιτικής και μια δυναμική πορεία, κύριο χαρακτηριστικό της οποίας είναι: ο διάλογος με τις πολιτικές και κοινωνικές δυνάμεις του τύπου.

7. Στα πλαίσια αυτής της πολιτικής η Κυβέρνηση έχει διατυπώσει, με σαφήνεια, τις θέσεις της για το ρόλο των κρατικών μέσων μαζικής επικοινωνίας και έχει δώσει εθνικές διαστάσεις, στην επιλογή της, για την αναμόρφωσή τους. Οι θέσεις του ΠΑΣΟΚ για τα μέσα μαζικής επικοινωνίας προσδιορίζονται από τις αρχές της αντικειμενικότητας, του πλουραλισμού, της πολυφωνίας και του δημοκρατικού σχεδιασμού. Οι αρχές αυτές είναι: άρρηκτα δεμένες με την ιδεολογία του.

8. Με το σχέδιο νόμου επιδιώκεται η ριζική αλλαγή της φυσιογνωμίας, δομής και όρων λειτουργίας της Ραδιοτηλεόρασης. Οι αλλαγές που επιχειρούνται στοχεύουν στον καθορισμό ενός πλαισίου με μόνιμες και σταθερές αρχές, με εσωτερικούς βραχυπρόθεσμους και μακροπρόθεσμους στόχους και τέλος με σαφείς και θεομοθετημένες σχέσεις ανάμεσα στην πολιτεία, τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα, τους κοινωνικούς και τοπικούς φορείς καθώς και τους εργαζόμενους στη ραδιοφωνία και τηλεόραση. Οι βασικές, μόνιμες και σταθερές θέσεις και αρχές είναι:

Εθνικός φορέας.

Μια δημοκρατική κυβέρνηση έχει χρέος να εξασφαλίσει στο Λαό, μια δημοκρατική ραδιοτηλεόραση, που είναι αναπόσπαστο τμήμα της δημοκρατικής του οργάνωσης και ζωής. Αυτό το στόχο υλοποιούμε με την εμμονή, στην πάγια θέση του ΠΑΣΟΚ, για εθνική και όχι εμπορική ραδιοτηλεόραση. Αποκρατικοποίηση της ραδιοτηλεόρασης σημαίνει, παράδοξη της, έστω με όρους, σε μονοπωλιακά ή ολιγοπωλιακά κερδοσκοπικά μεταθρήβια με όλες τις αρνητικές για τη χώρα μας επιπτώσεις, που παίρνουν μεγαλύτερες διαστάσεις αν συνεκτιμήσουμε τις σημαντικές, εθνικής σημασίας, ιδιαιτερότητές της, σε σχέση

με άλλες γειτονικές ή ευρωπαϊκές χώρες. Τα καταναλωτικά προγράμματα, που από τη φύση τους ενδιαφέρουν τη διαφήμιση - τον αποκλειστικό χρηματοδοτικό πόρο της ιδιωτικής τηλεόρασης - θ' ασκήσουν μια ισοπεδωτική εξουσία, ξένου τύπου, πάνω στους Έλληνες τηλεθεατές θα προφανώς θα εξαφανίσουν προγράμματα ιστορικής μνήμης, πολιτιστικής παράδοσης, εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, καθώς και την κοινωνικότητα που πρέπει να εμπεριέχουν τα τηλεοπτικά μηνύματα. Ο κίνδυνος για τη χώρα μας γίνεται μεγαλύτερος με την εμφάνιση της δορυφορικής τηλεόρασης, που οι δυνατότητες αντίστασης, της όποιας χώρας, είναι λιγότερες.

Στην πρόκληση της δορυφορικής τηλεόρασης η προστασία των ιδανικών, των αρχών και παραδόσεων της ελληνικής κοινωνίας εξασφαλίζεται κύρια από τα προγράμματα των εθνικών δικτύων, αλλά και μέσα από τη χάραξη και υλοποίηση μιας εθνικής πολιτικής στην παραγωγή, τηλεοπτικών προγραμμάτων για συμμετοχή σε δορυφορικά προγράμματα. Αυτό το στόχο που καλείται κύρια να υπηρετήσει η Εταιρεία Εμπορίας (άρθ. 17) σε συνεργασία με τους ιδιωτικούς φορείς παραγωγής τηλεοπτικών προγραμμάτων. Η νέα φυσιογνωμία και δομή του εθνικού φορέα προσδιορίζεται από την πολιτική της Κυβέρνησης για αποκέντρωση και πολυφωνία. Αυτό πραγματοποιείται με τους περιφερειακούς ραδιοφωνικούς σταθμούς και με τους σταθμούς τοπικής ισχύος που παραχωρούνται στους ΟΤΑ. Αλλά επίσης και με τους ραδιοφωνικούς σταθμούς που παραχωρούνται σε πολιτιστικούς και κοινωνικούς φορείς και ιδίως στους νέους ως επιβεβαίωση της σημαντικής συνεισφοράς της νεολαίας στην αναζήτηση νέων μορφών επικοινωνίας και πολιτιστικής και κοινωνικής έκφρασης.

Ενιαίος φορέας.

Με τον ενιαίο φορέα επιτυγχάνεται:

- η διαμόρφωση βασικών αρχών στη γενική πολιτική του προγράμματος.
- η χάραξη ενιαίας στρατηγικής στο συνολικό αναπτυξιακό προγραμματισμό.
- η αύξηση της παραγωγικότητας.
- η καλύτερη διαχείριση των πόρων.
- ο συντονισμός των υπαρχόντων οικονομικών και τεχνικών μέσων, αλλά και των επί μέρους προγραμμάτων.
- η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση μέσα από την ανακατανομή του υπαρχόντος ανθρώπινου δυναμικού.

Η μέχρι σήμερα εμπειρία δεν αφήνει καμία αμφιβολία ότι δεν μπορεί να σχεδιασθεί και υλοποιηθεί μια πολιτική προγραμματισμού και προγράμματος εθνικής ραδιοτηλεόρασης αν το ένα κανάλι εξουδετερώνει το πρόγραμμα του άλλου. Τα προγράμματα του κάθε καναλιού επιβάλλεται να είναι μεταξύ τους διαφοροποιημένα, εξίσου όμως επιβάλλεται να λειτουργούν στο ίδιο μήκος ποιοτικού κύματος. Αυτό υλοποιείται με τις διατάξεις του άρθρου 10 που θεομοθετεί την προγραμματική αυτονομία και οικονομική αυτοδυναμία κάθε καναλιού, στα γενικότερα βέβαια πλαίσια και κατευθύνσεις που καθορίζει το ενιαίο διοικητικό συμβούλιο. Η προγραμματική αυτονομία κατοχυρώνεται με τις διατάξεις του ίδιου άρθρου που προβλέπει τη λειτουργία σε κάθε τηλεοπτικό κανάλι και την ενοποιημένη ραδιοφωνία αυτοτελών Επιτροπών Προγραμμάτων που επεξεργάζονται, καταρτίζουν και εισήγουν τα επί μέρους προγράμματα. Έτσι το κάθε κανάλι έχει τη δική του πρωτοβουλία και ελευθερία στην αναζήτηση, τη δημιουργία και την ποιότητα της πληροφόρησης.

Γενικές αρχές εκπομπών και διαφημίσεων.

Για πρώτη φορά σ' ένα νόμο για τη Ραδιοτηλεόραση, διατυπώνονται: ιδανικά και γενικές αρχές που πρέπει να διέπουν τις ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές (άρθρο 3). Οι γενικές αρχές είναι: δεσμευτικές όχι μόνο για τα όργανα διοίκησης και ελέγχου ή τους εργαζόμενους στην ΕΡΤ, αλλά και για τον εποπτεύοντα Υπουργό. Με τους Κώδικες δεοντολογίας, επιμορφωτικών και ψυχαγωγικών εκπομπών και διαφημίσεων (άρθρο 7 παρ. 4) θα καθοριστούν οι λεπτομέρειες για την προστασία των τηλεθεατών από τυχόν αυθαιρείς των υπεύθυνων των κρατικών μέσων μαζικής ενημέρωσης και ψυχαγωγίας.

Έλεγχος Εποπτεία.

Καταργείται ο θεαμβοητημένος (ν. 230/1985) αποκλειστικός και ασφυκτικός κυβερνητικός έλεγχος πάνω στη ραδιοτηλεόραση. Εισάγονται μορφές ελέγχου, διαφορετικής βέβαια μορφής, από την πολιτεία, την κοινωνία, τις υπαρκτές πολιτικές δυνάμεις της χώρας και τους εργαζόμενους.

Ο έλεγχος (εποπτεία) της πολιτείας ασκείται από τον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης και είναι κύρια έλεγχος νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας (ουσίας) επί των πράξεων των οργάνων της ΕΡΤ. (άρθρο 8).

Ο κοινωνικός έλεγχος ασκείται από την Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου (ΑΣΚΕ) Τηλεθεατών - Ακροατών και είναι έλεγχος ουσίας. Η ΑΣΚΕ είναι όργανο ευρείας αντιπροσωπευσης σε πολιτικό, κοινωνικό και γεωγραφικό επίπεδο και πλέον των άλλων, εξασφαλίζει την πλήρη διαφάνεια γύρω από τη λειτουργία της Ραδιοτηλεόρασης (άρθρα 4 και 5).

Στο Ραδιοηλεοπτικό Συμβούλιο ανατίθεται η παρακολούθηση της τήρησης των αρχών που διέπουν τις ραδιοηλεοπτικές εκπομπές της πολιτικής και κοινωνικής πολυφωνίας, καθώς και του σεβασμού της προσωπικότητας και του ιδιωτικού βίου των πολιτών. Ο ρόλος του νέου θεσμού γίνεται πλέον καθοριστικός στις προεκλογικές περιόδους. (άρθρο 10).

Με τη συμμετοχή των εργαζομένων στα όργανα διοίκησης και ελέγχου του ενιαίου φορέα, εισάγεται και σχετικός έλεγχος από τους εργαζόμενους στην ΕΡΤ.

Τα όρια ελέγχου των διαφόρων οργάνων και των εργαζομένων είναι σαφώς προσδιορισμένα, ώστε να αποφεύγονται συγχύσεις και επικαλύψεις.

Δημοκρατία και Αποτελεσματικότητα συνυπάρχουν στο σχέδιο νόμου.

Οργάνωση - Όργανα

Είναι κοινός τόπος ότι η ελληνική ραδιοτηλεόραση έχει, πλέον των άλλων, πρόβλημα εκσυγχρονισμού και οργάνωσης σύμφωνα με επιτυχημένες διεθνείς πρακτικές, προσαρμοσμένες βέβαια στην ελληνική πραγματικότητα. Το σχέδιο νόμου, για τους λόγους αυτούς, αλλάζει ριζικά τους όρους λειτουργίας της ραδιοτηλεόρασης ως επιχειρηματικής μονάδας δημόσιου χαρακτήρα. Ειδικότερα:

- Η διασφάλιση των όρων για ευέλικτη δράση, έξω από τα δημοσιονομικά πρότυπα, επιτυγχάνεται με την επιλογή για λειτουργία του νέου φορέα και των θυγατρικών του Εταιρειών με τη μορφή της Ανώνυμης Εταιρείας (άρθρα 1, 2 παρ. 5, 17, 19).

- Η προσέλαση της χώρας μας και οι αναγκαίες προσαρμογές στις σύγχρονες τεχνικές και τεχνολογίες των μέσων μαζικής επικοινωνίας επιτυγχάνεται μέσα από το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων (άρθρο 11), την Ειδική Γραμματεία Μέσων Επικοινωνίας (άρθρο 18) και την Εταιρεία Εμπορίας (άρθρο 17).

- Η συγκρότηση της έρευνας και η κατάρτιση και επιμόρφωση του προσωπικού προγράμματος και των τεχνικών υπηρεσιών αναλαμβάνεται από το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων (άρθρο 11).

- Το περιεχόμενο και η θεματολογία ενός ραδιοηλεοπτικού προγράμματος που να διασφαλίζει τον εθνικό και πολιτιστικό μας πλούτο όχι μόνο στις ραδιοηλεοπτικές εκπομπές του εθνικού μας φορέα αλλά και σε συμπαραγωγές με άλλες χώρες ή σε συμμετοχές μας σε δορυφορικά προγράμματα εξασφαλίζεται κύρια μέσα από την Εταιρεία Εμπορίας (άρθρο 17).

- Η ενοποίηση του διοικητικού, οικονομικού και διαχειριστικού μηχανισμού συμβάλλει στον ορθολογισμό συγκρότησης και λειτουργίας της επιχείρησης (άρθρα 7, 10, 13 και 15 παραγ. 4) ενώ η αποκέντρωση του προγράμματος παρέχει τη δυνατότητα για δημιουργική ανταγωνισμό και καλλιτεχνική ανεξαρτησία του ραδιοφώνου και του κάθε καναλιού της τηλεόρασης, ώστε ν' αποκτήσει το καθένα τη δική του προσωπικότητα (άρθρο 10 παρ. 4, 2 παρ. 5).

- Το Διοικητικό Συμβούλιο αναβαθμίζεται σε ουσιαστικό όργανο σχεδιασμού και διοίκησης της Εταιρεία με συγκρότηση δημοκρατική αλλά και αποτελεσματική (άρθρα 6 και 7).

- Ο Πρόεδρος είναι ταυτόχρονα και ο ουσιαστικός προϊστάμενος των υπηρεσιών της ΕΡΤ-ΑΕ. Η πολυαρχία στη διοίκηση με όλες τις γνωστές αρνητικές επιπτώσεις, καταργείται (άρθρο 7 παρ. 5 και 6).

- Η Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου (ΑΣΚΕ)

Τηλεθεατών - Ακροατών, δεν έχει μόνο τις τυπικές αρμοδιότητες. Έχει ουσιαστικές αρμοδιότητες, αλλά κύρια δημιουργεί μια νέα μόνιμη σχέση ανάμεσα στην ΕΡΤ-ΑΕ και τη δημόσια γνώμη, ώστε η πρώτη να αντιδρά με ευαισθησία προς τις απαιτήσεις της δεύτερης.

10. Οι επί μέρους ρυθμίσεις του κάθε άρθρου του σχεδίου νόμου είναι: οι εξής:

Με το άρθρο 1, ίδρύεται ενιαίος φορέας για την Ελληνική Ραδιοφωνία και Τηλεόραση (ΕΡΤ), που λειτουργεί με τη μορφή ανώνυμης Εταιρείας, και κατοχυρώνεται ο δημόσιος χαρακτήρας της νέας επιχείρησης. Στον ενιαίο φορέα περιλαμβάνεται: η Ελληνική Τηλεόραση - ένα (ΕΤ-1), η Ελληνική Τηλεόραση - δύο (ΕΤ-2), η Ελληνική Ραδιοφωνία (Ε.ΡΑ), το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων και η Εταιρεία.

Στο άρθρο 2, καθορίζεται, με σαφήνεια, ο σκοπός της ΕΡΤ, που είναι η οργάνωση, η εκμετάλλευση και η ανάπτυξη της Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης στη χώρα μας, καθώς και η συμβολή της στην ενημέρωση, επιμόρφωση και ψυχαγωγία του ελληνικού λαού. Για την εκπλήρωση του σκοπού της, εκχωρείται στην ΕΡΤ ραδιοηλεοπτικό προνόμιο.

Τα περιεχόμενα, στο ραδιοηλεοπτικό προνόμιο, δικαιώματα είναι αποκλειστικά και αναπαλλοτρίωτα υπέρ της ΕΡΤ-ΑΕ με μόνο την εξαίρεση ότι μπορεί να εκχωρεί δικαιώμα ίδρυσης και λειτουργίας ραδιοφωνικών σταθμών τοπικής ισχύος σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) αλλά και σε φυσικά πρόσωπα ελληνικής ιθαγένειας ή νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από Έλληνες πολίτες.

Με την τελευταία παράγραφο προβλέπεται η δυνατότητα ίδρυσης από την ΕΡΤ-ΑΕ θυγατρικών Εταιρειών ή συμμετοχής της σε άλλες Εταιρείες στην Ελλάδα ή την αλλοδαπή.

Στο άρθρο 3 διατυπώνονται τα ιδανικά και οι δεσμευτικές αρχές που πρέπει να διέπουν τις ραδιοηλεοπτικές εκπομπές και τις διαφημίσεις. Τα ιδανικά είναι της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της εθνικής ανεξαρτησίας και της ειρήνης (παρ. 1). Οι γενικές αρχές (παρ. 2) είναι α) της αντικειμενικότητας, πληρότητας και επικαιρότητας της πληροφόρησης, β) της πολυφωνίας, γ) της καλής ποιότητας των εκπομπών, δ) της διαφύλαξης της ποιότητας της ελληνικής γλώσσας, ε) του σεβασμού της προσωπικότητας και του ιδιωτικού βίου του ατόμου και στ) της διαφύλαξης προαγωγής και διάδοσης του ελληνικού πολιτισμού και της ελληνικής παραδοσης. Με την παράγραφο 3 προβλέπονται ειδικότερες ρυθμίσεις για εκπομπές σχετικές με γεγονότα που συνιστούν αξιόποινες πράξεις.

Είναι μια σαφής προσασία του πολίτη από αυθαιρεσίες των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας. Κατοχυρώνονται (παράγρ. 4, 5 και 6) επίσης, οι ρυθμίσεις που ήδη εφαρμόζει η κυβέρνηση για την παρουσίαση των εργασιών της Βουλής, την παρουσίαση του προεκλογικού αγώνα, καθώς και θεμάτων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των κοινωνικών φορέων καθώς και των οργανωμένων παραγωγικών τάξεων, τα οποία έχουν σχέση με την κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Με τις παραγράφους 7, 8 και 9 του άρθρου 3 εισάγεται η αρχή της αντιδιαστολής μεταξύ προγράμματος και διαφήμισης και εξασφαλίζεται η προστασία των τηλεθεατών από τα σύγχρονα διαφημιστικά μηνύματα. Για το λόγο αυτό θεσμοθετούνται μια σειρά αρχών για τις διαφημίσεις, που αντιστοιχούν, στις πιο συνθιμισμένες κατηγορίες και παράπονα των πολιτών. Καθορίζεται ένα ανώτατο όριο διάθεσης τηλεοπτικού χρόνου, κατά την ημέρα και ώρα προγράμματος και δεν επιτρέπεται η παρεμβολή διαφημιστικών μηνυμάτων κατά τη διάρκεια των τηλεοπτικών εκπομπών (παράγραφος 7).

Απαγορεύονται οι διαφημίσεις που είναι αντίθετες με τις αρχές που αναφέρονται στην παράγραφο 2, όπως επίσης οι παραπλανητικές διαφημίσεις, οι κακότεχνες και αντισυναιθικές διαφημίσεις και εκείνες που περιέχουν στοιχεία βίας και μπορούν να επιδράσουν βλαπτικά στην προσωπικότητα του ατόμου. (παράγραφος 8). Απαγορεύεται ακόμη η διαφήμιση τσιγάρων και παιδικών παιχνιδιών (παράγραφος 9).

Με τις παραγράφους 12, 13, 14 του ίδιου άρθρου, θεσμοθετείται το δικαίωμα επανόρθωσης ανακριβών εκπομπών και κατοχυρώνεται η προστασία του πολίτη που θίγεται η τιμή ή η υπόληψή του από τηλεοπτική ή ραδιοφωνική εκπομπή, καθώς και του νομικού προσώπου που βλάπεται, ή φθμτ και το επαγγελματικό συμφέρον.

Με το άρθρο 4 θεσμοθετείται και εξασφαλίζεται ο ουσιαστικός κοινωνικός έλεγχος στη Ραδιοτηλεόραση. Ο κοινωνικός έλεγχος ασκείται από την Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου (ΑΣΚΕ) Τηλεθεατών - Ακροατών, η οποία αποτελείται από 50 μέλη. Η ΑΣΚΕ

Τηλεθεατών - Ακροατών είναι: όργανα, ευρείας αντιπροσώπευσης, αφού συγκροτείται από εκπροσώπους της Κυβέρνησης, των πολιτικών κομμάτων, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των εργαζομένων στην ΕΡΤ-ΑΕ, κοινωνικών και επιστημονικών φορέων της χώρας και προσωπικότητες της Τέχνης και των Γραμμάτων. Κατοχυρώνονται, η δημοσιότητα των συνεδριάσεων και των αποφάσεων της καθώς και η εκλογή του Προέδρου της από τα μέλη της. Τέλος, ο κοινωνικός έλεγχος για τα τοπικά προγράμματα των ραδιοτηλεοπτικών σταθμών της ΕΡΤ ασκείται από τα Νομαρχιακά Συμβούλια.

Το άρθρο 5. αναφέρεται στις αρμοδιότητες της ΑΣΚΕ Τηλεθεατών - Ακροατών που είναι γνωμοδοτικές και αποφασιστικές, όπως η παρακολούθηση και ο έλεγχος της τήρησης των γενικών αρχών του άρθρου 3 καθώς και των αρχών που διέπουν το πρόγραμμα, η γνωμοδότηση για τον προϋπολογισμό, για τους κώδικες και κανονισμούς λειτουργίας, το ύψος του ανταποδοτικού τέλους (εισφοράς), το εταιρικό κεφάλαιο, την ίδρυση θυγατρικών επιχειρήσεων κ.ά.

Η ΑΣΚΕ Τηλεθεατών - Ακροατών εκλέγει ένα μέλος της για συμμετοχή στη διοίκηση της Εταιρείας. Για το έργο της και τα συμπεράσματά της σε σχέση με τη συνολική λειτουργία της ΕΡΤ - ΑΕ, στο τέλος κάθε χρόνου, η ΑΣΚΕ Τηλεθεατών - Ακροατών υποβάλλει έκθεση στην Κυβέρνηση.

Το άρθρο 6 αναφέρεται στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας που είναι 7 μέλη. Τα πέντε (5) από τα επτά μέλη επιλέγονται από την Κυβέρνηση που έχει την ευθύνη της λειτουργίας της ραδιοτηλεόρασης και που λογοδοτεί, γι' αυτό το λόγο στη Βουλή.

Τον κοινωνικό έλεγχο στη Διοίκηση εξασφαλίζει το εκλεγμένο μέλος της ΑΣΚΕ Τηλεθεατών - Ακροατών και, την παρουσία των εργαζομένων ένας εκλεγμένος από όλους τους εργαζόμενους στην ΕΡΤ-ΑΕ, εκπρόσωπός τους. Ο εκπρόσωπος των εργαζομένων εκλέγεται: για ν' ασκήσει διοίκηση και όχι συνδικαλισμό μέσα στο Διοικητικό Συμβούλιο. Για το λόγο αυτό καθιερώνεται ασυμβίβαστο της ιδιότητας μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου με την ιδιότητα του μέλους σε οποιοδήποτε συνδικαλιστικό όργανο του φορέα. Η σύνθεση αυτή, εξασφαλίζει τόσο τη λειτουργική συλλογικότητα του ενιαίου φορέα, όσο και τη διαφάνεια που είναι ουσιαστικό στοιχείο δημοκρατικού, διοικητικού συμβουλίου και που αποτρέπει πολώσεις και κάθε μορφής αυταρχισμούς. Ο πρόεδρος του ενιαίου φορέα είναι και διευθυντής σύμβουλος και περιβάλλεται από ιδιαίτερο κύρος και ιδιαίτερα σημαντικά καθήκοντα. Ρυθμίζονται ακόμη θέματα σε σχέση με την απαρτία και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Το άρθρο 7 αναφέρεται στις αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου. Σημαντικότερη είναι: η διαμόρφωση των βασικών αρχών που διέπουν το πρόγραμμα και τη διοικητική και οικονομική πολιτική της ΕΡΤ-ΑΕ. Το Διοικητικό Συμβούλιο δεν αναμιγνύεται στην τρέχουσα διαχείριση και διεκπεραίωση θεμάτων συνήθους διοικητικής οικονομικής και τεχνικής φύσης. Γι' αυτά τα θέματα η αρμοδιότητα ανήκει στον πρόεδρο και τους επικεφαλής διευθυντές των διαφόρων διευθύνσεων. Το άρθρο αυτό προβλέπει επίσης τη σύνταξη κωδικών δεοντολογίας, μορφοτικών και ψυχαγωγικών εκπομπών και διαφημίσεων. Τέλος, καταργεί την πολυαρχία στην κορυφή της διοίκησης του ενιαίου φορέα αφού ρητά αναφέρει ότι τις αρμοδιότητες και την ευθύνη για τον άμεσο έλεγχο και διοίκηση των υπηρεσιών, την έχει ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στο άρθρο 8 ρυθμίζονται: τα θέματα της εποπτείας και ελέγχου της πολιτείας και της ΕΡΤ-ΑΕ. Η εποπτεία και ο έλεγχος ασκείται από τον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης. Ο έλεγχος είναι: έλεγχος νομιμότητας και όχι σκοπιμότητας (ουσίας) επί των πράξεων της ΕΡΤ-ΑΕ. Ιδιαίτερης σημασίας είναι: η ρύθμιση με την οποία αν σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με απόφαση του Υπουργού μεταιωθεί ή αναβληθεί κάποιο εκπομπή, ανακινώνεται: την ίδια στιγμή από το ραδιοφωνο ή την τηλεόραση ότι πρόκειται: περί κυβερνητικής απόφασης και αναφέρονται οι λόγοι της αναβολής ή μεταίωσης. Με αυτόν τον τρόπο προστατεύεται: η αξιοπιστία των ραδιοτηλεοπτικών μέσων, αφού δεν μετατίθεται: η ευθύνη στα όργανα διοίκησης ή το διευθυντή, ειδήσεων.

Με το άρθρο 9 εισάγεται: νέος θεσμός πολιτικής παρέμβασης στη λειτουργία της ραδιοτηλεόρασης. Το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο είναι: ολιγομελές όργανο κύρους με γνωμοδοτικές και συμβουλευτικές αρμοδιότητες. Επαυξημένος είναι: ο ρόλος και οι αρμοδιότητές του στις προεκλογικές περιόδους. Συγκροτείται: από πρόσωπα αναγνωρισμένου κύρους που προέρχονται ανά ένα από κάθε αναγνωρισμένο από τον κανονισμό κόμμα της Βουλής και από ίσο αριθμό που ορίζονται από τον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης. Η πολιτική παρέμβαση του

Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου συνίσταται στην επίβλεψη, της τήρησης, από τα αρμόδια όργανα της τηλεόρασης, των γενικών αρχών που ορίζονται: στο άρθρο 3 παρ. 2.

Παρακολουθεί, επίσης, την παρουσίαση της κοινοβουλευτικής δραστηριότητας από το ραδιοτηλεοπτικό δίκτυο. Στις προεκλογικές περιόδους το Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο παρακολουθεί την παρουσίαση του προεκλογικού αγώνα και προτείνει την αναστολή μετάδοσης ενημερωτικών ή άλλων εκπομπών που μπορούν να επηρεάσουν άμεσα ή έμμεσα τον προεκλογικό αγώνα.

Το άρθρο 10 αναφέρεται: στη νέα οργανωτική δομή της ΕΡΤ-ΑΕ. Λειτουργούν τέσσερις (4) διευθύνσεις ανά μία για την Ελληνική Τηλεόραση - ένα (ΕΤ-1), Ελληνική Τηλεόραση - δύο (ΕΤ-2), Ελληνική Ραδιοφωνία (Ε.ΡΑ) και Διοίκηση - Διαχείριση. Προβλέπεται η ύπαρξη και άλλων διευθύνσεων για την κάλυψη ραδιοτηλεοπτικών αναγκών μεγάλων περιοχών της Ελλάδας. Οι διευθύνσεις εξειδικεύουν και υλοποιούν τις αρχές πολιτικής, που διαμορφώνει το Διοικητικό Συμβούλιο, η κάθε μία στο χώρο της δικής της ευθύνης και έχουν οικονομική και προγραμματική αυτονομία. Κάθε μία από τις διευθύνσεις της ΕΤ-1 και ΕΤ-2 περιλαμβάνει τρεις τομείς: α) τομέα ενημέρωσης, β) τομέα ψυχαγωγίας και γ) τομέα μόρφωσης. Αυτό είναι και το χαρακτηριστικό γνώρισμα της νέας οργανωτικής δομής της ΕΡΤ-ΑΕ. Η προγραμματική αυτονομία κάθε διεύθυνσης κατοχυρώνεται: με τη λειτουργία αυτοτελών επιτροπών προγράμματος σε κάθε τομέα που επεξεργάζονται, καταρτίζουν αλλά και εισηγούνται το πρόγραμμα στο διευθυντή. Με αυτόν τον τρόπο παράλληλα επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη δυνατή αποκέντρωση στη λήψη των αποφάσεων αφού πλέον δεν ασυλλεγεται: μ' αυτό το θέμα το Διοικητικό Συμβούλιο. Νέο καθοριστικό στοιχείο για την ποιοτική αναβάθμιση του προγράμματος είναι οι σχετικές Επιτροπές που συγκροτούνται από πρόσωπα με ειδικές γνώσεις και πείρα, όπως μουσικοσυνθέτες, σκηνοθέτες, ηθοποιοί, λογοτέχνες, συγγραφείς και εκπαιδευτικούς. Τέλος, στα πλαίσια υλοποίησης μιας γενικότερης πολιτικής αποκέντρωσης, προβλέπεται η συγκρότηση και λειτουργία σε κάθε περιφερειακή υπηρεσία της ΕΡΤ-ΑΕ που καταρτίζει και εκπέμπει: τοπικό πρόγραμμα Επιτροπών Προγράμματος.

Με το άρθρο 11 προβλέπεται: η ίδρυση του Ινστιτούτου Οπτικοακουστικών Μέσων, το οποίο έρχεται να καλύψει: την παντελή έλλειψη θεωρητικής και εφαρμοσμένης έρευνας και μελέτης γύρω από τα οπτικοακουστικά μέσα στη χώρα μας, καθώς και να βελτιώσει το επίπεδο καλλιτεχνικής και τεχνικής παιδείας των στελεχών της ΕΡΤ-ΑΕ. Το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων, ως αυτοτελής αποκεντρωμένη υπηρεσία της ΕΡΤ-ΑΕ, καλείται: να ξεκινήσει: αμέσως ένα εκτιμημένο πρόγραμμα μετεκπαίδευσης του προσωπικού προγράμματος και των τεχνικών υπηρεσιών της ΕΡΤ-ΑΕ.

Το άρθρο 12 ρυθμίζει: τη διαδικασία συγχώνευσης και καθολικής διαδοχής του νέου φορέα στις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των καταργούμενων ΕΡΤ-1 και ΕΡΤ-2.

Το άρθρο 13 αναφέρει: ότι το μετοχικό κεφάλαιο της νέας εταιρείας, είναι: εκείνο που θα προκύψει: από την απογραφή, και αποτίμηση των περιεχομένων ε' αυτήν περιουσιακών στοιχείων των καταργούμενων ΕΡΤ-1 και ΕΡΤ-2. Για το κεφάλαιο θα εκδοθεί: ένας ονομαστικός και αναπαλλοτριώτος τίτλος, μια μετοχή, στο όνομα του ελληνικού δημοσίου.

Με το άρθρο 14 προβλέπονται: οι πόροι της ΕΡΤ-ΑΕ και κυρίως το ανταποδοτικό τέλος που εισπράττεται: από τους τηλεθεατές και εξακολουθεί: ν' αποτελεί την κύρια πηγή εσόδων της ΕΡΤ-ΑΕ. Τα έσοδα συμπληρώνονται: από τις διαφημίσεις και από τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι ρυθμίσεις αυτές βρίσκονται σε απόλυτη συνέπεια με την επιλογή της Κυβέρνησης για Εθνική Τηλεόραση, που βασικό χαρακτηριστικό της είναι: η συντήρησή της από τους τηλεθεατές και συμπληρωματικά από τη διαφήμιση. Απαλλάσσεται: από το ανταποδοτικό τέλος γίνεται: σε εντέλως εξαιρετικές περιπτώσεις, σαφώς προσδιορισμένες στο νόμο, και ως συνέπεια του δημόσιου χαρακτήρα της ΕΡΤ-ΑΕ ρυθμίζεται: ότι η εισπράξη των εσόδων της θα γίνεται: σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για το δημόσιο. Στο ίδιο άρθρο προβλέπεται: η διαδικασία απαλλοτριώσεως ακινήτων υπέρ της ΕΡΤ-ΑΕ καθώς και η έκδοση ομολογιακού δανείου από την ΕΡΤ-ΑΕ.

Το άρθρο 15 ρυθμίζει: θέματα που αφορούν το προσωπικό της ΕΡΤ-ΑΕ καθώς και τις εργασιακές σχέσεις. Μεταφέρεται: στον ενιαίο φορέα, το προσωπικό που εργάζεται: σήμερα στις καταργούμενες ΕΡΤ-1 και ΕΡΤ-2 και εντάσσεται: σε αντίστοιχες οργανικές θέσεις ή σε όμοιες ή ανάλογες, κατά κλάδους και τομείς, ειδικότητες, χωρίς να θίγονται: εργασιακά τους δικαιώματα και: ιδιαίτερα το ύψος των

αποδοχών τους. Ο ορθολογισμός στην κατανομή του προσωπικού ανάμεσα στις διάφορες διευθύνσεις, το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων και την Εταιρεία Εμπορίας καθώς και τα θέματα της ιεραρχικής δομής του θα καθορισθούν με το Γενικό Κανονισμό Προσωπικού. Με το άρθρο αυτό δίνεται επίσης οριστική λύση στο απαράδεκτο σημερινό σύστημα που ρητά ή σιωπηρά παρέχει τη δυνατότητα προσφοράς υπηρεσίας από τους εργαζόμενους στα ραδιοτηλεοπτικά μέσα και σε άλλους εργοδότες. Για το λόγο αυτό θεσμοθετείται απαγόρευση προσφοράς υπηρεσιών των εργαζομένων σε οργανικές θέσεις της ΕΡΤ-ΑΕ με οποιαδήποτε σχέση, συστηματικά ή με πάγια περιοδική αμοιβή, σε οποιοδήποτε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Η ιδιαιτερότητα της ΕΡΤ-ΑΕ για συνεργασία με δημιουργούς όπως είναι δημοσιογράφοι και άλλοι άνθρωποι του λόγου και της τέχνης, αντιμετωπίζεται με τις διατάξεις της παραγράφου 7, καθώς επίσης και με τις μεταβατικές διατάξεις των παραγρ. 22 και 23 του άρθρου 19.

Το άρθρο 16 περιλαμβάνει ειδικές ρυθμίσεις και κυρώσεις για προστασία του ειδικού ραδιοτηλεοπτικού προνομίου της ΕΡΤ-ΑΕ καθώς και θέματα εξαιρέσεων σε σχέση με την εγκατάσταση εξωτερικών ή καλωδιακών κυκλωμάτων ραδιοφωνίας και τηλεόρασης σε τουριστικές μονάδες, ξενοδοχεία, νοσοκομεία, προτυπα χωριά και κωμοπόλεις και κατοχυρώνει την πνευματική ιδιοκτησία της ΕΡΤ-ΑΕ πάνω σε εγγραφές εκπομπών της και το δικαίωμα εκμετάλλευσής των.

Το άρθρο 17 αναφέρεται στην ίδρυση, από την ΕΡΤ-ΑΕ «Ανώνυμης Εταιρείας Εμπορίας Εκπομπών και Προγραμμάτων τηλεόρασης ΕΡΤ-ΑΕ». Με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης ανατίθεται στην Εταιρεία και η παραγωγή προγραμμάτων τηλεόρασης.

Η έλλειψη οργανωμένης επαφής με την ζήτη αγορά παραγωγής και εμπορίας τηλεοπτικών προγραμμάτων επιβάλλουν την ίδρυση της εταιρείας. Στην πρόκληση της δορυφορικής τηλεόρασης, ο ρόλος της εταιρείας παίρνει σημαντικές διαστάσεις. Δημιουργούμε την υποδομή για να ανταποκριθούμε στις νέες συνθήκες της τηλεοπτικής αγοράς. Η εταιρεία δεν έχει μονοπωλιακό χαρακτήρα, δεν υποκαθιστά τη δημιουργική πρωτοβουλία των συντελεστών παραγωγής στα πλαίσια της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, αλλά συνεργάζονται προς την κατεύθυνση του κοινού στόχου.

Με το άρθρο 18 συνιστάται στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης, Ειδική Γραμματεία Μαζικών Μέσων Επικοινωνιών (ΕΓΜΜΕ). Αντικείμενο της νέας υπηρεσίας είναι: η παρακολούθηση της τεχνολογίας επί των νέων μέσων μαζικής επικοινωνίας, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τη δορυφορική και ενσύρματη τηλεόραση. Στις βασικές της αρμοδιότητες ανήκουν επίσης, η επεξεργασία των σχετικών στοιχείων, η έρευνα, η συνεργασία με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα του δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, που ασχολούνται με τα μέσα επικοινωνίας και το σημαντικότερο ο συντονισμός και η ενσπύηση πολιτικής των συναρμοδίων υπουργείων και υπηρεσιών.

Με το άρθρο 19 προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η σύσταση στα Υπουργεία Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού, αυτοτελούς γραφείου που παρακολουθεί θέματα ραδιοφωνίας και τηλεόρασης και προτείνει σχετικά προγράμματα και εκπομπές στο συμβούλιο της ΕΡΤ-ΑΕ που ενδιαφέρονται τα δύο αυτά Υπουργεία.

Στο ίδιο άρθρο περιλαμβάνονται όλες οι αναγκαίες μεταβατικές διατάξεις που αφορούν το προσωπικό, τα περιουσιακά στοιχεία, το ειδικό φορολογικό καθεστώς, τη διαδικασία απογραφής των περιουσιακών στοιχείων των δύο ΕΡΤ και λοιπά.

Το άρθρο 20 αναφέρεται σε τελικές διατάξεις του σχεδίου νόμου όπως είναι η τήρηση των διεθνών συμβάσεων που έχουν σχέση με τη ραδιοτηλεόραση, η αναστολή επαγγέλματος και η αποκλειστική απασχόληση του Προέδρου και των διευθυντών στην ΕΡΤ-ΑΕ, η διοίκηση της ΕΡΤ-ΑΕ σε περίπτωση πολέμου ή γενικής επιστράτευσης, καθώς και η απαρτία και ο τρόπος λήψης αποφάσεων απ' τα συλλογικά όργανα της ΕΡΤ-ΑΕ.

Στο άρθρο 21 αναφέρονται οι διατάξεις που καταργούνται με το σχέδιο νόμου και:

Τέλος, με το άρθρο 22 προβλέπεται η έναρξη ισχύος του νόμου αυτού.

Αυτό είναι το σχέδιο νόμου της «Ελληνικής Ραδιοφωνίας - Τηλεόρασης» ΕΡΤ-ΑΕ, που προτείνει: η Κυβέρνηση στην Εθνική Αντιπροσωπεία για την ψήφισή του.

Αθήνα, 23 Φεβρουαρίου 1987

Οι Υπουργοί

Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Εθνικής Άμυνας ΓΙΑΝ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΣ	Προεδρίας της Κυβέρνησης ΑΠΟΣΤ. ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ
Δικαιοσύνης ΕΛΕΥΘ. ΒΕΡΥΒΑΚΗΣ	Οικονομικών ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ
Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗΣ	Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ
Πολιτισμού ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ	

Παράρτημα

Στην εισηγητική έκθεση του σχεδίου νόμου «Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία» (ΕΡΤ-ΑΕ).

Καταργούμενες διατάξεις

Με το παρόν νομοσχέδιο καταργούνται οι παρακάτω διατάξεις του Νόμου 1288/1982 «Ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης και της ΥΠΕΝΕΔ, καθώς και άλλες διατάξεις».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

Άρθρο 15

ΥΠΕΝΕΔ - ΕΡΤ-2

Μετονομασία - Διοίκηση

1. Η ΥΠΕΝΕΔ μετονομάζεται σε ΕΡΤ-2 και αποτελεί αποκεντρωμένη δημόσια υπηρεσία του Υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης, η δε ΕΡΤ σε ΕΡΤ-1.

Η ΕΡΤ-2 θεωρείται καθολικός διάδοχος της ΥΠΕΝΕΔ. Δικαιώματα, προνόμια και υποχρεώσεις της ΥΠΕΝΕΔ από οποιαδήποτε σχέση περιέρχονται αυτοδικαία στην ΕΡΤ-2 χωρίς διατυπώσεις.

2. Η ΕΡΤ-2 διοικείται από πενταμελές Συμβούλιο το οποίο ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης που ορίζει και τη διάρκεια της θητείας του. Στο Δ.Σ. περιέρχονται οι αρμοδιότητες του Διοικητή και του Υποδιοικητή της ΥΠΕΝΕΔ. Το Δ.Σ. μπορεί να εκχωρεί ή να καταθέσει αρμοδιότητές του σε μέλη του, στον Προϊστάμενο των Υπηρεσιών της ΕΡΤ-2 ή άλλους υπαλλήλους. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών καθορίζεται η αμοιβή των μελών του Δ.Σ.

Άρθρο 16

Προσωπικό ΥΠΕΝΕΔ

1. Από τη θέση σε ισχύ του νόμου αυτού επανέρχεται σταδιακά το προσωπικό των άρθρων 4 και 5 παρ.1α του Π.Δ. 300/1974. Η μετακίνηση του προσωπικού από την ΥΠΕΝΕΔ στις λοιπές υπηρεσίες του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας ενεργείται με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Εθνικής Άμυνας.

2. Όπου στην ισχύουσα νομοθεσία προβλέπεται η έκδοση οποιασδήποτε απόφασης ή διαταγής, αρμόδιος για την έκδοσή της από τη θέση σε ισχύ του νόμου αυτού είναι ο Υπουργός Προεδρίας της Κυβέρνησης, ο οποίος και προτείνει την έκδοση των σχετικών Προεδρικών Διαταγμάτων.

3. Ο Οργανισμός της ΥΠΕΝΕΔ που κυρώθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 300/1974 εξακολουθεί να ισχύει ανάλογα για την ΕΡΤ-2 έως την αντικατάστασή, έναρμόνισή ή αναμόρφωσή του.

4. Για τη στελέχωση της ΕΡΤ-2 λόγω της αποχώρησης του προσωπικού των άρθρων 4 και 5 παράγραφος 1α του Προεδρικού Διατάγματος 300/1974 παρέχεται στον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης η εξουσιοδότηση με αποφάσεις του να δημιουργεί θέσεις μονίμων, μετακλητών ή με σύμβαση υπαλλήλων ή να μετατρέπει θέσεις μονίμων υπαλλήλων σε θέσεις με σύμβαση ή αντίστροφα.

5. Με αποφάσεις του Υπουργού Προεδρίας, που δημοσιεύονται στην

Εφημερίδα της Κυβέρνησης, ρυθμίζονται τα θέματα της ΕΡΤ-2 που αφορούν την εσωτερική οργάνωσή, τη λειτουργία, τα όργανα, τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητές τους και γίνονται οι προλήψεις, αποσπάσεις, τοποθετήσεις και κάθε άλλης μορφής υπηρεσιακές μεταβολές του προσωπικού, στις υφιστάμενες ή δημιουργούμενες θέσεις.

6. Με Προεδρικά Διατάγματα που εκδίδονται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης είναι δυνατό να μεταβάλλεται η νομική μορφή που θα διέπει την ΕΡΤ-2. Με τα ίδια διατάγματα ρυθμίζονται ο σκοπός, η αποστολή, η υπαγωγή, διάρθρωση και σύνθεση του προσωπικού της και κάθε άλλο θέμα που αφορά τη λειτουργία της ΕΡΤ-2 και δεν προβλέπεται από το νόμο αυτόν ή την ισχύουσα νομοθεσία ή προβλέπεται ανάλογα για την Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση (ΕΡΤ).

Άρθρο 17

Περιουσιακά στοιχεία

1. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Εθνικής Άμυνας και Προεδρίας της Κυβέρνησης ρυθμίζονται τα της μεταφοράς, συντήρησης και ελέγχου των τεχνικών εγκαταστάσεων της ΥΕΝΕΔ.

Με παρόμοιες αποφάσεις ρυθμίζονται ο τρόπος και οι διαδικασίες μεταβίβασης της κινητής περιουσίας της ΥΕΝΕΔ στην ΕΡΤ-2. Ο τρόπος και η διαδικασία μεταβίβασης της κινητής περιουσίας αυτής ρυθμίζονται σύμφωνα με τη νομοθεσία που ισχύει για το ΤΕΘΑ.

2. Σε 30 μέρες από τη θέση σε ισχύ του νόμου αυτού, με απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης που θα δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνιστάται επιτροπή απογραφής και αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων της ΥΕΝΕΔ που θα αποτελείται από τα εξής μέλη:

- α) Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, οριζόμενο από τον αρμόδιο Υπουργό.
- β) Έναν τεχνικό της ΥΕΝΕΔ.
- γ) Ένα μηχανολόγο του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, προτεινόμενο από τον αρμόδιο Υπουργό.
- δ) Έναν πολιτικό μηχανικό που θα υποδεικνύεται από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος.
- ε) Ένα μόνιμο ή με σύμβαση υπάλληλο της Γενικής Γραμματείας Τύπου και Πληροφοριών.
- στ) Δύο ορκωτούς λογιστές που θα υποδεικνύονται από το εποπτικό συμβούλιο του σώματος ορκωτών λογιστών.
- ζ) Ένα δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω.

Τα πιο πάνω μέλη ορίζονται με τους αναπληρωτές τους. Με την ίδια απόφαση θα οριστεί από τα παραπάνω μέλη ο Πρόεδρος της Επιτροπής καθώς και η διαδικασία και ο χρόνος που θα περατώσει το έργο της.

Η αμοιβή των μελών της Επιτροπής θα οριστεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών.

Άρθρο 18

Διαχείριση ΕΡΤ-2

Μέχρι τη λήξη του οικονομικού έτους 1982 όλες οι δαπάνες της μεταφερόμενης στο Υπουργείο Προεδρίας της Κυβέρνησης ΥΕΝΕΔ θα εξακολουθήσουν να πληρώνονται εγχρινόμενες από τον Υπουργό Προεδρίας της Κυβέρνησης σε βάρος του Ειδικού Προϋπολογισμού της, στον οποίον περιέρχονται όλες οι εισπράξεις και τα σχετικά έσοδα κατά τις ίδιες διαδικασίες.

Άρθρο 19

Από τη δημοσίευση του νόμου αυτού καταργείται το ανταποδοτικό τέλος υπέρ της ΕΡΤ με το οποίο επιβαρύνονται οι λογαριασμοί της ΔΕΗ που εκδίδονται για την κατανάληψη ρεύματος για αρδευτικούς σκοπούς, καθώς και για οργανωμένες κτηνοτροφικές και πτηνοτροφικές μονάδες.

Άρθρο 20

Ειδικές ρυθμίσεις

1. Με Π. Δ/γμα, κατά τροποποίηση των κειμένων διατάξεων, εκδιδόμενο με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και του καθ' ύλη αρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται τα θέματα της δημιουργίας ενιαίας μεταποιητικής μονάδας παραγωγής κάθε είδους, αγαθού ή υπηρεσίας σε σχέση με τα οπτικά, ακουστικά και οπτικοακουστικά μέσα επικοινωνίας, από κρατικό φορέα ιδιωτικού δικαίου είτε από μετατροπή υφιστάμενου είτε με σύσταση νέου φορέα για όλα τα θέματα κάθετης παραγωγικής διαδικασίας και όλες τις επαγγελματικές ειδικότητες του αναγκαίου προσωπικού, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων περί ανωτέρων επαγγελματικών σχολών κινηματογραφίας.

2. Το άρθρο 25 παρ.1 εδαφ. α1 του Ν. 660/1977 καταργείται. Επίσης καταργούνται τα άρθρα 1 παρ.1 και 2, 2 παρ.1, 2 και 3, 4 παρ.2 του Ν.Δ. 722/1970.

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 και η παράγραφος 2 του άρθρου 5 του Ν. 230/1975 έχουν ισχύ και για την ΕΡΤ-2.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Ελληνική Ραδιοφωνία - Τηλεόραση, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΡΤ-ΑΕ).

Άρθρο 1.

Ίδρυση Ενιαίου Φορέα.

1. Ίδρύεται νομικό πρόσωπο για την ελληνική ραδιοφωνία και τηλεόραση που λειτουργεί με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας και έχει έδρα την Αθήνα.

2. Η επωνυμία της εταιρείας είναι «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΑ - ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ, ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», και τα στοιχεία ΕΡΤ-ΑΕ αποτελούν το διακριτικό της τίτλο.

3. Η ΕΡΤ-ΑΕ είναι δημόσια επιχείρηση που ανήκει, ελέγχεται και εποπτεύεται από το Κράτος. Έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια και τελεί υπό κοινωνικό έλεγχο που ασκείται από την Αντιπροσωπευτική Συνέλευση Κοινωνικού Ελέγχου Τηλεθεατών-Ακροατών.

4. Στην ΕΡΤ-ΑΕ συγχωνεύονται η ΕΡΤ-1 και ΕΡΤ-2.

5. Η ΕΡΤ-ΑΕ, ως ενιαίος φορέας, περιλαμβάνει:

- την Ελληνική Τηλεόραση - ένα (Ε.Τ.-1)
- την Ελληνική Τηλεόραση - δύο (Ε.Τ.-2)
- την Ελληνική Ραδιοφωνία (Ε.ΡΑ)
- το Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών μέσων
- την Εταιρεία Εμπορίας

6. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης, ύστερα από γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΡΤ-ΑΕ, μπορεί να ιδρυθεί Ελληνική Τηλεόραση - τρία (Ε.Τ.-3), εντασσόμενη στον ενιαίο φορέα και να καθοριστεί ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας.

Άρθρο 2.

Σκοπός - Αρμοδιότητες.

1. Σκοπός της ΕΡΤ-ΑΕ είναι η οργάνωση, εκμετάλλευση και ανάπτυξη της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης, καθώς και η συμβολή της, με τα μέσα αυτά: α) στην ενθέρωση, β) στη μόρφωση και γ) στην ψυχαγωγία του ελληνικού λαού. Η ΕΡΤ-ΑΕ δεν επιδιώκει την απόκτηση κέρδους.

2. Στην ΕΡΤ-ΑΕ εγχωρείται από το Κράτος ραδιοηλεκτροπικό προνόμιο για κάθε δραστηριότητα που συντελεί στην εκπλήρωση του σκοπού της. Αυτό το προνόμιο είναι αναπαλλοτρίωτο και περιλαμβάνει ιδίως:

- α. την εκπομπή κάθε είδους ήχων και εικόνων από οποιοδήποτε σημείο του εδάφους, της θάλασσας και του αέρα της χώρας, με τις μεθόδους της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης, που προορίζονται για λήψη, είτε γενική είτε ειδικά κλειστά ή ενσύρματα ή άλλης οποιασδήποτε μορφής κυκλώματα.
- β. την εγκατάσταση πομπών, αναμεταδοτών, επίγειων σταθμών αναμετάδοσης μέσω δορυφόρου, ενσύρματων κυκλωμάτων, καλωδιακών μεταδόσεων γενικά με κάθε τεχνική μέθοδο και εφαρμογή τεχνολογίας που συντελεί στην παραγωγή, αναπαραγωγή, και μετάδοση ήχου και εικόνας, που προορίζονται για γενική ή ειδική λήψη από το κοινό.

3. Η ΕΡΤ-ΑΕ παράγει και εκμεταλλεύεται με οποιοδήποτε τρόπο ραδιοηλεκτροπικές εκπομπές, δημιουργεί μεταποιητικές μονάδες παραγωγής κάθε είδους αγαθού ή υπηρεσίας σχετικές με τα οπτικά, ακου-